

Ende provisionele reductie

ofte tollerantie vande Hoogh Mog. Heeren Staten
 ten Generael der Vereenighde Nederlanden / o
 den cours vanden gelde / soo goude als silbere Spe
 cien / Waer na alle ende yegelicke Ingesetenen de
 voorsz Landen sich sullen hebben te reguleren.

IN 's GRAVEN-HAGE,
 By de Weduwe, ende Erfgenamen van wylen Hillebrandt Jacobs
 van Wouw, Ordinariſ Druckers vande Hog. Mog.
 Heeren Staten Generael. Anno 1653.
 Met Privilegie.

De Staten Generael der Vereenichde

Nederlanden / Allen den geenen die desen sullen sien ofre
hooren lesen/ Salupt. DOEN TE WETEN, Dat
het stuck vanden cours en valuatie van Gelde / dooz vuple
ende ongeoorlofde pzaetfiquen van haetsoeckende men-
schen in seer gzoote confusie en ongerelgthepdt verloopen zijnde / daer
dooz de Gemeente komt te verarmen / alle lebens nootduyften te ver-
dueren/ confusie ende diversie van koophandel te ontfaen/eens pederz
soo des Lants als particulieren/jaerlicx inkomen (met namen 'twelck
in Renten/ Pensioenen/ Tractementen / en dierghelijcke begzootingen
van Gelde bestaer) gzootelijcx te verminderen / en soo booztgaende / by
caus tot niet soude moeten vervallen/ja dat den Staet van't Lant daer
dooz komt in verweyringe/ so dat het rijt wil wesen daer inne met allen
blijt ende ernst te versien/en datter genoeghsame en fondamentele rede-
nen zjn om den Cours van Gelde ten pncipalen te reduceren op den
ouden voet/considererende nochtang aen d'eene zyde/ datter vele goede
Inghesetenen zjn die meer dooz eenvoudigheyt en flappe toetsicht/ als
wel dooz eygen quaectwilligheyt ende boosen opset / tot soo gzoote step-
geringe vervallen zjn/ende dattet schijnt de selve dooz al te schielicke en
gzoote/hoe wel behoorlicke reductie/te gzoote schade soude komen te ly-
den/en te seer werden beswaert/ende dat daerom trays-wyse sal dienen
te werden gegaen/en daer by aen d'andere zyde in acht genomen/dat de
settinge en reductie alsoo dient gereguleert/dat de rechte ppropoztie tus-
schen Gout en Silber / vock de ppropoztie van Valuatie in andere Na-
buerige Provintien/Rijcken ende Landen/ soo nae als mogelick werde
in acht ghenomen / ten eynde de valeur van d'eene Specie in ppropoztie
van d'ander te hoogh gestelt/ of de ppropoztie so by onse Nabueren wert
gehouden/te buypen gegaen zijnde/ geen occasie werde ghegeven d'eene
of d'andere Specie te laegh gestelt/ uyt den Lande te verjagen.

SOO IST, dat Wy om soo wel in 't eene als andere te versien/ na
rype deliberatie en ernstige overweginge van alle 't geene tot dese sake
eenighsints heeft konnen by-ghebracht worden / in ghevolge van Ons
Placaet vanden negenthenden Augusti 1647. ende van den drie-en-
twintighsten May 1652. goet ende dienstigh ghevonden hebben / dooz
eerst te treden tot de volgende provisionele Tollerantie / ter tijdt ende
wplen men wyders ten pncipalen sal gaen/ gelyck men sulcx met den
eersten te sullen doen / midts desen de Gemeente wil hebben ghelwaer-
schouwt/ endat de Provintien den anderen daer toe hebben verbonden/
met beloften van manntenne.

Sonder dat kan werden geoordeelt dat de selve Tolerantie de Gemeente te seer soude beswaren/of daer dooz te werden overvallen/en alsoo niet so veel teffens behoorzden te werden gereduceert/aengestien boven de booz-verhaelde redenen oock die geene soo waer dooz de meeste schade sullen komen te lijden / als zijn die geene die meest in Cassa hebben/liever de schade van affsettinge van haer gelt in Cassa sullen lijden/ als met soo hoogh gestepgerde Munte hare upstaende schulden te ontfangen/de Gemeente ende Ambachtsman weynich in Cassa hebbende/ sal van dat weynige liever petwes verliezen / als van het verdiende en noch te verdienen arbejts loon/met so lichte Valuatie en hooge Munte te werden betaelt / en dooz de stepgeringe alle levens middelen verdubrende/onwetende te werden beswaert/ende tot armoede te raecken.

Zoben alle 't welke boozsz mede in acht genomen/dat die inboeringhe/ Ontfanch ende Uptgeef van allerhande vzeemde / onbekende/ jae snoode Soude en Silbere Penningen/ de Gemeente so seer verweyret/datse by onkennis sich boozt opdzingen/ niet wel konnen wachten. So is goet gebonden te nemen en te Valueren weynige Specien/die welke hier nae noch meer te verminderen/ tot beter narichtinge vande Gemeente/ de ernstige meeninge is.

Volght de Lijste van Tolerantie.

Soude Specien.

Den Souberain gesept gouden Ducaton	—	—	—	xiij gulden.
Den Jacobus en Bijder	—	—	—	xij guld. xij stupb.
Den halben/ als oock den Albertijn	—	—	—	vj guld. vj stupb.
Den Carolijn oft Omkijcker	—	—	—	xj guld. x stupb.
Den halben en hierendeelen naer abbenant.				
Den Rosenobel	—	—	—	x guld. x stupbers.
Halben naer abbenant.				
Den dobbelen Nederlantschen Ducaet mette Letteren/ en van Spangien niet twee Hoofden	—	—	—	ix guld. x stupb.
Enckelde/en die van Hongarien na abbenant.				
Den Angelot	—	—	—	vij gulden.
Den vier dobbelen Pistolet	—	—	—	xvij gulden.
Den dobbelen en enckelden naer abbenant.				
Den Franschen Kroon	—	—	—	iiij guld. vijj stupb.
Den Gout-gulden op de Munte binnen dese Provincien geslagen	—	—	—	ij guld. vij stupb.

Alle welke penningen sullen gebogen worden niet haer behoorlijk gewicht / en mette remedien van twee Azen / sulcx dat het daer mede sal mogen voozslaen / immers in 't Dupsken komen / en soo eenige bande voozsz Penningen lichter als de voozsz remedie worden bevonden / sal vooz elck Aze betaelt worden twee stupbers, welverstaende het minste achterstaech gereeckent vooz een Aze.

De Silbere Speciey.

D en silberen Ducaton maer by pzoovise	—	ij guld.	ij stupb.
Halven naer adbenant.			
Den Nederlandtschen Rijckdaelder / oock die ghemunt in 't Rijck / als mede maer by pzoovise den			
Rijckdaelder oft Patacon	—	ij gul.	x stupbers.
Halven en quaerten naer adbenant.			
Den Nederlandtschen Zeeuwen-daelder	—	ij gulden.	
Halven na adbenant.			
Den Zeeuschen en Drieschen Arent-daelder	—	j guld.	x stupbers.
Winder gedeelte nae adbenant.			
Den Drieschen Florijn gesept Clapmuts	—	j guld.	vijf stupb.
Halve nae adbenant.			
Den silberen Gout-gulden van Debenter / Campen / Swol	—	—	j guld.
			vijf stupb.
Den Engelschen Schellinck	—	—	x stup.
			vijf pen.
Den Schotsen Distel-blom	—	—	xijf stupb.
De Wsche Harp	—	—	vijf stupb.

Payementen.

D e Schellingen op de respectieve Provinciale Munte / en op de Rijck-munten van Piemingen / Debenter / Campen / Swol / geslagen	—	—	vj stupb.
De halve nae adbenant.			
Den Stoter tot	—	—	ij stupb.
			vijf pen.
Doozsz dubbelde en enkelde stupbers in dese Pzoovintien geslagen / als inden Weeldenaer.			

Ende op dat dese onse Tollerantie naer gebeur mach werden gheobserveert ende onderhouden / sullen alle de voozsz penningen Cours ende ganck hebben in dese Pzoovintien ten pzoovise als vooren.

Verklarende voozsz vooz Billioen alle andere Penningen / de welke by desen onsen Placate niet ten pzoovise ghestelt en zijn.

Wetbiedend eenige der voozsz Penningen meer upt te geben of ontfangen / als mede de Gealueerde tot hooger prijs op te dzingen / als daer op de selve jegenwoordich ghestelt zijn / ende oock upt te bieden eenige andere gealueerde Goude of Silbere Penningen / die ghesneden / gheswaffen / gebrooken / gelaet / genagelt / of andersints beswaert zijn / Op pene van alle de selve verboden / ende hooger als desen Placate verlaet ontfangen en uptgegeven Penningen te verbeuren / of indien het faict niet ter vercher daet verdrick en werde / de waerke van dien / ende daeren-boven noch het vierhout der selver Penningen / of de weerde daer af / of vier-en-twintigh gulden in plaetse van 't vierhout / by sod vezre de Penningen voozsz geen ses gulden konnen bezagen / vooz de eerste reyse / vooz de tweede reyse dobbel / ende vooz de derde tweer dobbel / ende boven dien op arbitrale correctie naer qualiteit vanden delicten.

III.

Sonder dat eenigh onderschept ghemaect sal kunnen worden / of de voozsz Penningen yemant soude mogen zijn datelich aengetelt / of van hupten de Provintien / of van d'een Provintie / en d'een Stadt of plaetse der selver in d'andere toe gesonden / in welcken ghevalle den Ontfanger (indien hy sich ter boete wilt ontlediven) ghehouden werdt binnen vier-en-twintigh upren naer dat hy alsulcke toe-gesonden Penninge ontfangen sal hebben / sich aende Magistraet of Officier vande plaetse syner residentie te addresseren / ende de selve vande voozsz toefendinge te ver Wittigen / om voozsz tegens den voozsz toesender gheprocdeert te worden totte voozsz boete na behooren.

III.

Edoch sal den Ontfanger de gesonden Penningen gheheel aen sich mogen behouden / indien hem de selve tot betalinge van voozgaende schult toegesonden zijn / ende hem daer en boven ghereserveert blyven syn actien / tottet geene dat hem daer aen volgens de Valuatie te kort gesonden sal zijn / ende by sod vezre hem die op handt / of op toekomende schult / die vooz dato vande toefendinge noch niet ghemaect en was / toegesonden zijn / sal hy die mogen behouden tot alsulcken ghedeelte als hier naer den Wenzenger inde boeten werdt toegelept / de reste sal hy laten volgen of overleveren aende Magistraet of Officier voozsz.

III.

Wert oock de Magistraet ter plaetse daer alsulcke toefendinge van Penningen tot hoogerem prijse als volgens desen Placate souden mogen gheschiden / ghehouden naer aendieninge van sulcx / de voozsz verhooginge den genen aen welcken die Penningen gesonden zijn / ende die daer by te kort souden mogen komen / te vergoeden : Mits dat sy den het selve daer naer wederom sullen mogen repeteren vande Magistraet ter plaetse daer de Penningen van daen komen / die oock ghehouden

honden werden het remboursement datelick te doen/midts oock dat spul-
lyden sulcx mogen verhalen mette boeten daer toe staende / ende by des-
sen veroordineert op de Persoonen ende goederen van die geene die de
voorsz Specien tot hooger pypse sullen hebben gesonden .

¶

Alle 't welke mede gheobscrebeert sal worden by sog bezre van we-
gen d'eene Provintie aen d'andere / of ten Comptoire vande Generali-
teyt eenige Penningen tot hoogeren pypse toe ghesonden worden/ waer
in d'eene Provintie d'ander/ en alle te gelyck / malkanderen sullen hel-
pen mainteneren ende staende houden d'observantie van desen Placate.

¶

Ende verstaen wy de selve verbeurte plaets te hebben so wel op den
Ontfanger als Uytgever/elck in't geheel/ten ware een van beyden ter-
stont naer den ontfanck oft uytgeef hem presenteerde aenden Officier/
denuncierende het selve faict/ in welcken gheballen den Denunciant/by
sp Uytgever of Ontfanger/sal byp ende quyt zijn vande voorsz verbeur-
te ende penē / ende boven dien genieten het derde deel van de selve ver-
beurte spnes Complices.

¶

Ende ten eynde de gestadigheyt ende vastigheyt deser valuatie (also
wy dit point met ernst beherrigen / ende in sonderlike recommandatie
hebben ghenomen/ ende ghedencken noch verder te nemen) te beter ver-
sekeret mogen zijn/ Wy ordonneren dat datelick naer de publicatie des-
ses Placaets (waer van in 't eynde van desen werdt ghespoochen) alle
Persoonen/ zynde in eenige bedieninge/ Staten/ ende Officien/ Hoogh
of Raech/Civil of militair/van Landen/Steden/Weden/ en Collegien/
of van particuliere Heeren der selvez binnen dese Zevenichde Provint-
tien/by solemnelen Eede / specialick op dese jegenwoordige Ordonna-
tie te doen/ verbonden sullen worden de selve te sullen onderhouden/ en-
de doen onderhouden / vooz soo veel sulcx hun ende hare Ampten ende
bedieninge ernighsints aengaet.

¶

Ende by alsoo bezre eenige deser vooz-verhaelde Persoonen / hun soo
bezre quamen te vergeten/dat sy verbonden wierden de pointen voozen
verhaelt/getransgessert te hebben in't uytgeven of ontfangen soo wel
vande Specien by dese Onse Ordonnantie niet gepermitteert : Item/
vanden gesneden/ghewassen/ghezoocken/gelapten/genagelden/of an-
dersints verswaerde Penningen als vande gepermitteerde tot hooge-
ren pypse dan by dese Ordonnantie verklaert is/ Ordonneren ende sta-
tuieren/ dat de selve alle de boeten vooren verhaelt / ende noch te verha-
len/respectbelick dobbel sullen betalen / ende daer-en-boven indien sp-
lieden verboden Willioenen uyt-geven/ of ghepermitteerde penningen
tot

't March	_____	_____	329 gul.	2 st.	34 mijten.
d'Once	_____	_____	41 _____	2 _____	40 _____
d'Engelsche	_____	_____	2 _____	1 _____	7 _____
't Aes	_____	_____	0 _____	1 _____	14 _____

Den Henricus Nobel, den gouden Reael, ende den ouden Angelot van Engelandt.

Item van dese nabolgende sal betaelt worden/ Dooz

't March	_____	_____	325 gul.	13 st.	20 mijten.
d'Once	_____	_____	40 _____	14 _____	8 _____
d'Engelsche	_____	_____	2 _____	0 _____	34 _____
't Aes	_____	_____	0 _____	1 _____	13 _____

Den dubbelden en enckelden Ducaet, van Erbandt.

Item bande naerbolgende/ hooz

't March	_____	_____	323 gul.	7 st.	10 mijten.
d'Once	_____	_____	40 _____	8 _____	19 _____
d'Engelsche	_____	_____	2 _____	0 _____	20 _____
't Aes	_____	_____	0 _____	1 _____	13 _____

Den dubbelden en enckelden Ducaet met de twee hoofden, in dese Nederlanden geslagen.

Item bande naerbolgende/ hooz

't March	_____	_____	316 gul.	8 st.	31 mijten.
d'Once	_____	_____	39 _____	11 _____	4 _____
d'Engelsche	_____	_____	1 _____	19 _____	27 _____
't Aes	_____	_____	0 _____	1 _____	14 _____

Den Vlaemfchen en Gelderfchen Nobel, ende den Angelot, met de O in 't Schip.

Item bande naerbolgende/ hooz

't March	_____	_____	309 gul.	10 st.	3 mijten.
d'Once	_____	_____	38 _____	13 _____	36 _____
d'Engelsche	_____	_____	1 _____	18 _____	33 _____
't Aes	_____	_____	0 _____	1 _____	10 _____

Den Croon van Portugael metten korten Cruysse.

Item bande naerbolgende/ hooz

't March	_____	_____	303 gul.	14 st.	27 mijten.
d'Once	_____	_____	37 _____	19 _____	15 _____

d'Engelsche 1 gul. 17 st. 46 mijten.
 't Hes 0 1 9

De Schoetsche Rijders ende Angelotten, metten Schepter ende Swaerde,
 Item den Croon van Portugael, metten langen Cruyssen, ende den
 nieuwen Cruyfaet van Portugael.

Item bande naefolgende/boo?

't March	_____	_____	297 gul.	19 st.	4 mijten.
d'Once	_____	_____	37	4	42
d'Engelsche	_____	_____	1	17	12
't Hes	_____	_____	0	1	8

Den Brabanschen Croon.

Item bande naefolgende/boo?

't March	_____	_____	296 gul.	16 st.	0 mijten.
d'Once	_____	_____	37	2	0
d'Engelsche	_____	_____	1	17	5
't Hes	_____	_____	0	1	8

Het dubbelende Enckel Pistollet van Italiën, midtsgaders den Al-
 bertijn.

Item bande naefolgende/boo?

't March	_____	_____	289 gul.	17 st.	19 mijten
d'Once	_____	_____	36	4	32
d'Engelsche	_____	_____	1	16	11
't Hes	_____	_____	0	1	8

Het nieuwe Geldersche ende Friesch Rijderken.

Item bande naefolgende/boo?

't March	_____	_____	261 gul.	9 st.	30 mijten.
d'Once	_____	_____	32	13	34
d'Engelsche	_____	_____	1	12	32
't Hes	_____	_____	0	1	1

Den halven Albertijn.

Item bande naefolgende/boo?

't March	_____	_____	253 gul.	8 st.	22 mijten.
d'Once	_____	_____	31	13	27
d'Engelsche	_____	_____	1	11	32
't Hes	_____	_____	0	1	0

De oude Gout-gulden van Duytslant.

Van alle andere munte Specien of Billioenen hie de Wisselaers

souden mogen boozkomen/ hier niet gespecificeert / ende ten ynde ghes-
 stelt in't Manuaeltgen vanden Fare 1622. sal den ynde van't March/
 d' Once/ d' Engelsche ende 't Aes aldaer booz peder soozte wptgebuedt/
 verhooght worden metten thien den penninck/ dat is/ men sal booz tien
 gulden betalen elf gulden / booz thien stuybers elf stuybers / ende booz
 thien mhten elf mhten/ op alle welke inwisselinge / de Wisselaers ghe-
 houden worden de ingewisselde Billioenen datelick / ende ter presentie
 vanden genen daer van die ober genomen zijn/ in stucken te sijn den/ soo
 dat die niet meer wptgegeven connen worden/ Ende sullen hant boozbers
 reguleren ende dzagen naer hare Instructie / ende de respective booz-
 gaende Manuaelen/ op pene van ghecozrigeert te worden nae inhouden
 van dien/ ende de Placaten van der Munte.

Volgen de boven-verhaelde Billioenen nae hare weerde afgetrocken,
 op yder stuck twee asen voor de remedie,

- Den Henricus Nobel/wegende 4 Engelse 14 asen stijf/ doch genomen 4 Engelse 12 asen/ is weert 9 gulden.
- Den gouden Krael/wegende drie Engelse 15 asen/ genomen op 3 Engelsen 13 asen/ is weert 7 gulden.
- Den ouden Angelot van Engelandt/ wegende drie Engelse 11 asen / ghenomen op 3 Engelsen 9 asen/ is weert 6 guld. 15 stuyb.
- Den dubbelen Ducaet van Zabandt/wegende 4 Engels 18 asen stijf/ ghenomen op 4 Engels 16 asen/ is weert 9 guld. 5 stuyb.
- Den Enckelden Ducaet van Zabandt/wegende 2 Eng: 9 asen stijf/ ghenomen op 2 Eng: 7 asen/ is weert 4 guld. 11 st. 4 8 Hollands.
- Den dubbelen Ducaet mette twee Hoofden/in dese Nederlanden geslagen/wegende 4 Engels 18 asen / ghenomen op 4 Engels 16 asen/ is weert 9 guld. 2 stuyb.
- Den enckelen Ducaet mette twee Hoofden/wegende 2 Engels 8 asen/ ghenomen op 2 Engels 6 asen/ is weert 4 guld. 8 stuyb. 6 8.
- Den Vlaemschen en Gelderschen Nobel/wegende 4 Engels 14 asen stijf/ ghenomen op 4 Engels 12 asen/ is weert 8 guld. 13 stuyb.
- Den Angelotch mette 3 in't Schip/ wegende 3 Engels 11 asen / ghenomen op 3 Engels 9 asen/ is weert 6 guld. 9 stuyb. 12 8.

Den Croon van Portugael metten kop-
ten Crupffe / wegende twee Engelsen
9 asen stijf/ genomen op 2 Eng: 7 asen/
is weert ————— 4 guld. 6 stuyp. Hollandts.

Den Schotsen Rijder/ende den Schotsen
Angelot metten Schepter en Swaert/
wegende 3 Engelsen 11 asen/ genomen
op 3 Engelsen 9 asen/ is weert ————— 6 guld. 4 st. 8 8 Hollandts.

Den Croon van Portugael metten lan-
gen Crupffen / wegende 2 Eng: 9 asen/
genomen op 2 Eng: 7 asen/ is weert — 4 guld. 4 stuyp. 4 8

Den nieuwen Crupsaet van Portugael/
wegende 8 Eng: ghenomen op 7 Eng:
29 asen/ is weert ————— 15 gulden.

Den Zabandschen Croon / wegende 2
Eng: 7 asen stijf/ ghenomen op 2 Eng:
5 asen/ is weert ————— 4 gul. 5 8 Hollandts.

Het dubbele Pistolet van Italien / we-
gende 4 Eng: 14 asen stijf/ genomen op
4 Eng: 12 asen/ is weert ————— 8 guld. 2 stuyp. 5 8

Het enkel Pistolet van Italien/ wege-
de 2 Eng: 7 asen / genomen op 2 Eng:
5 asen/ is weert ————— 4 gulden-schaers.

Den heelen Albertijn/ wegende drie En-
gelsen 12 asen schaers/ genomen op drie
Eng: 10 asen/ is weert ————— 6 guld. 3 stuyp.

Het nieuwe Geldersche ende Wziesche
Rijderken/ wegende 2 Eng: 7 asen/ ge-
nomen op 2 Eng: 5 asen/ is weert — 3 guld. 18 stuyp.

Den halben Albertijn / wegende een En-
gelse 29 asen / genomen op een Engelse
27 asen / is weert ————— 3 guld. 4 8 Hollandts.

Den ouden gout-gulden van Duystlant/
wegende 2 Eng: 4 asen / genomen op 2
Eng: 2 asen/ is weert ————— 3 guld. 5 st. 5 8 Hollants.

¶ J.

Welcke boozs Commissarisen wy oock lasten ende bevelen de selve
Jillioenen boozs te bzingen inde Munten deser Provintien / om al-
daer te werden gheconverteert in penningen van onsen slage. Verbie-
den boozs allen Personen van wat qualiteyt die mogen zijn / gheen
uptgesondert / sich in eeniger manieren te bemoeven mettet opwisselen
of verwisselen eeniger Specien / of sich te onderwinden in eeniger ma-
nieren/ het gheene het bedrijf der Wisselaers soude mogen aengaen / op

pen dat die geene die besen die contrarie sullen komen te doen / booz de eerste repse sullen verbeuren het vierhout vande Specken die sy oppgewisselt of verwisselt sullen hebben/ende sulcx meermaels doende/boven de boozsz boeten / noch arbitralick sullen woerden ghecozrigeert / oock selfs woerden gebannen upt de Vereenighde Proovintien/naer exigentie van saecken.

§ § §.

Desgelycks en sullen de Wisselbancken niet vermogen in Detalinge de peuningen hooger te ontfangen/ende weder upt te geben/als na onse finale settinge geaxesteert en bekent gemaect inden Jare 1622. daer toe sy particulierlick sullen werden be-redight / ende niet volgende dese Collerantie.

§ § § §.

Alle welcke penen ende amenden hier boozen verhaelt / sullen bedeelt woerden / het een derden-deel ten pzoofte vanden Armen vande Stadt daer de boeten vallen / d'ander derden-deel ten pzoofte vanden Officier die de calangie of executie doen sal / ten ware de boozsz verbeurten / penen ende amenden excedeerden de somme van vijf duysent gulden / in welcken geballe d'een helft sal komen ten pzoofte vande gemeene saecke/ende d'ander helft sal bedeelt woerden aende boozsz Armen/Officier ende Aenbzenger by gelycke portien. Ende ten eynde den Aenbzenger te vlijtiger synen dienst hier inne moge presenteren / salmen synen naem ende Persoon / soo verbe ende soo lange de saecke liden mach / ongemelt ende ongenoemt laten.

§ § § § §.

Bevelen bozder alle Wethouders ende Justicieren / datse te rugge stellende alle andere saecken ende affairen / hier inne sommierlick procederen alleenlick de waerhept vande saecte bekent zijnde / tot condemnatie vande boozsz Infracteurs / soo geringe als byden Officiers niet twee suffisante Getuppen sal gebleecken zyn vande boozsz overtredinge/ende sullen oock tot alsulcken ghetuppenisse gheadmitteert wogen werden die geene die mettet selve misbzupck bericht zyn : Ende sullen de Sententien in desen gegeven executabel zyn / niet tegenstaende appellatie/ende sonder pzejudicie van de selve.

§ §.

Ende op dat dese Onse Ovdonnantie te beter onderhouden mach werden / Ovdonneren Wy den Raede van State deser Vereenighde Nederlanden booz haer te ontbieden den Ontfanger Generael der boozsz Nederlanden/ die Ontfangers vande Contributrien / Confiscatien/ ende andere van gemeene Middelen/die van wegen de Generalitept verpacht of gecollecteert woerden : Midtsgaders alle Commisen/ Clercquen ende Comptoir-dienaers/als mede de Commissarissen vande Monsteringe/Amunitie/Wibzes ende Wagens/ doende alle de selve

dese onse voorsz. Oꝛdonnantie by solemnelen Eede besweeren / in alle
pointen ende Articulen te onderhouden.

¶ D I.

Sullen voorts by de Raden van State ghecommitteert werden de
Commissarisen vande Monsteringe / om by 't doorn vande Monsterin-
ge in Eedt te brengen alle Colonnellen / Ritmeesteren / Capiteynen/
Lieutenanten / Vaendzichs / Sergeanten / Schybyers ende Sollicituys
van Compagnien / ten dienste van ons staende / ende onder ons militie-
rende / van welke afgenomen Eeden sp-luyden dadelick ende op 't spoe-
digste sullen oversenden / betreckende Acre aenden Rade van State.

¶ D I I.

Insgelycx dat die Raden ter Admiraliteyt gelijcken Eedt af nemen
de Fiscalen / Ontfangers Generael / de Conboy oft Licent-meesters /
hare Commisen / Clercquen / ende Comptoir - dienaers / ende andere
Comptablen onder de Collegien respectibelick resozterende / alle Capi-
teynen te Water militierende daer onder oock begrepen.

¶ D I I I.

Ende nemen aen de Staten vande respective Provincien inden ha-
ren sulcke ordze te sullen stellen / dat hare Ghecommitteerde Raden of
Ghedeputeerde Staten / de Raden Provinciael / oft die vande Recke-
ninge der respective Provincien / vooz haer of haer Gecommitteerden
te ontbieden alle Comptable Officieren / soo Kentmeesters vande Do-
meynen ende Geesteliche goederen / Ontfangers vande gemeene Mid-
delen / Collecteurs vande Tollen / ende alle andere / sampt hare Clerc-
quen oft Comptoir-dienaers / die penningen van particuliere Provin-
rien handelen : Item / de Giffiers ende Secretarisen / alle Advocaten /
Procureurs / Deur ende Camer-bewaerders vande Collegien / Hobe
ende Recken-kamer / omme gelijcken Eedt te doen als vooren.

¶ I I.

Welche Gecommitteerde Raden / Gedeputeerde Staten / of Raden
Provinciael / oock sullen sozge dzagen dat in alle Steden ende Dozpen
der respective Provincien den Eedt werde af- genomen by die gene die
van oudts gewoon zijn den Eedt af te nemen / of (daer sulcx met bougen
kan geschieden) sullen de selve Gecommitteerde Raden / Gedeputeerde
Staten / of Raden Provinciael committeren enige bequame Persoo-
nen / om sich in alle Steden ende Dozpen voorsz. te begeven / ende aldaer
te nemen ende ontfangen gelijcken Eedt vande Officiers / Burgemees-
teren / Schepenen / Raden / Tresoriers ende Secretarisen vande selve
Steden en Plaetsen / mitsgaders de Belwint-hebbers vande Indische
ende alle andere Compagnien / jegentwoozdigh zijnde of die noch opge-
richt mogen werden / insgelijcks alle Tresoriers / Ontfangers / Kent-
meesters / ende hare Commisen oft Clercquen van Heeren / Princen /
Graven / Baronnen / ende allen anderen hooge Jurisdictionen hebbende :

Diaconen vande Kercken/ Wees-meesters/ Hofp-meesters/
 Welmoesseniers/ Gasthuys-meesters/ ende alle Bedienaers ende Be-
 sozgers van Godts ende Arm-huysen/ ende Tucht-huysen/ ende van
 alle Collegien hoedanigh die souden mogen zyn/ als mede hare Com-
 toir-dienaren: Item/alle Caefel-houders van Bancken van Leeninge
 / met hare Commisen ende Dienaers/ oock alle Veekens/ Over-
 luyden/ ende Gheswoorens van Ambachten/ Reeringen/ oft Gilden/
 Penningh-meesters/ Pachters/ Collecteurs van Imposten ende Con-
 sumptien/ Schat-gaerders/ Pont-gaerders/ Waechelaers/ hunne
 Commisen/ Clercquen ende Comptoir-dienaers/ alle Cassiers die haer
 particulierlick stellen en ghebruycken laten tot het ontfangen en upt-
 geven van Gelde/soo in de Steden als ten platten Lande/ onder heur-
 lieder respectie resepte residierende: Ende voorts alle de geene vande
 welcke de Magistraten van elcke Stadt/ Plaetse ende Voop/ oordeel-
 len sullen dienstigh te zyn/ dat sy-luyden desen Eedt mede pzeesteren/
 doende alle de selve dese onse Edonnantie solemnelick besweeren/ de
 selve te achtervolgen/ ende te doen achtervolgen/ vooz soo veel het hun
 ende haeren Ampte eehichsints sal mogen aengaen/ Op de verbeurte
 vooz die gene die weygerigh sullen zyn den Eedt in consofymite van de-
 sen Placate te doen/ van drie guldens daeghs/ soo lange sy des in ghe-
 bzeeken sullen blyben/ ende daer-en-hoben noch gepziveert te worden
 van haer Burgerfchap ende van haer Ampten/ Officien/ ende hande-
 linge niet te mogen exerceren. Verstaende al mede dat niemant na de-
 sen eenige der voozsz Ampten/ Officien/ Handelingen/ oft Reeringen
 en sal mogen exerceren/ vooz en al eer hy den Eedt in consofymite van
 desen Placate sal hebben gedaen.

¶

Hebben vozder beslooten ende goet-gebonden dat de Raden van Sta-
 ten/de Gecommitteerde Raden/ende Bedeputeerde Staten vande res-
 pectie Provintien/ de Raden ter Admiralitept/ ende alle Raden van
 Justitie/ sullen belooven onder hunne Signaturen op den Eedt of be-
 lofte die sy-luyden in 't aengaen van haer Officien hebben gedaen/ dat
 sy-lieden dese Edonnantie in hare Pointen ende alle Articulen/
 geene uptgesondert/sullen onderhouden ende doen onderhouden. Ende
 sullen de voozsz Raden van Justitie hare voozsz ghetepckende belofte/
 mitsgaders de Acte vande Magistraten of andere die den Eedt sullen
 hebben af-genomen vande Persoonen inden voozgaenden Articule ge-
 mentioneert/ over senden aende Heeren Staten vande respectie Pro-
 vintien/ of in hare absentie aende Gecommitteerde Raden of Bedepu-
 teerde Staten/ binnen veerthien dagen naer de publicatie van desen/
 welke Gecommitteerde Raden of Bedeputeerde Staten binnen an-
 dere veerthien dagen naer hunne getepckende belofte/ende die beschey-
 den die sy-luyden vande respectie Raden ende Officieren van Justitie

tie of andersints ontfangen sullen hebben / sullen ober senden aenden Raede van State / ten eynde de Provincien te beter onbezricht mogen worden / dat alomme de onderhoudinge van desen Placate aengenomen ende solemnelijck beloofst is. Gelfick oock de Raden van State / ende die Raden ter Admiraliteyt sullen ober senden aen die Staten Generael hare belofte ende bericht van 't gecne by henlyuden is gedaen / ten regarde vande Conboep ende Licent-meefters / ende andere vooz-gementioneerde Persoonen / midtsgaders hare Commisen / Clericquen / ende Comptoir-dienaers binnen den tijdt hier vooren verhaect.

¶ ¶ ¶.

Voben alle welcke voozsz Eeden by een yder respectibelick te doen / de onderlinge Provincien malkanderen vastelick ende heplighlick beloofst hebben (so in 't hooft van desen aengeroert is) ende beloven mitg desen 't voozsz Placate in alle sijnne poincten ende Articulen te sullen doen onderhouden / sonder eenige veranderinge toe te staen / anders als na voozgaende beschrijvinge van alle de Provincien.

Ende op dat niemant hier van ignorantie hebbe te pzetenden / So ontbieden ende versoeken Wy de Heeren Staten / Ghecommitteerde Raden / ende de Gedeputeerde Staten vande Provincien respectivē van Gelderlandt / en het Graeffschap Zutphen / Hollandt ende West-Flieslandt / Zeelandt / Utrecht / Flieslandt / Ober-ffsel / ende Stadt Groeningen ende Ommelanden / de Hoven van Justitie / en Regeerders inde Steden en ten platten Lande / desen onsen Placate / 't welck sal stadt grijpen tot Onse nadere ordde / al-omme daer sulcks gewoon is gedaen te worden / te doen afkondigen en aenplacken. Gedaen / gearre- steert / ende nochmael gerenobeert in onse Vergaderinge in 's Szaven- Dage / op den seften Januarij festhien-hondert drie-en-vijftigh. Was gearapheert / H. v. Beverningk , ^{vr} Onder stont / Ter Dominantie vande Hoogh-ghemelte Heeren Staten Generael. Gheteeckent / N. Ruysch. Zynde op 't Spatium ghedruckt het Cachet der selver Heeren Staten in rooden Wassehe.